

МОН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий Київський інститут залізничного транспорту

Кафедра філософії та історії науки і техніки

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

 Світлана ГУРІНЧУК

01 вересня 2025 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Технології Soft Skills»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Галузь знань 27 Транспорт

Спеціальність 275 Транспортні технології (за видами)

Спеціалізація 275.02 Транспортні технології (на залізничному транспорті)

Освітня програма «Транспортні технології (на залізничному транспорті)»

Тип дисципліни вибіркова

Мова викладання українська

Київ
НТУ
2025

Робоча програма з дисципліни «Технології Soft Skills» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 275 Транспортні технології (за видами), спеціалізацією 275.02 Транспортні технології (на залізничному транспорті), освітньою програмою «Транспортні технології (на залізничному транспорті)».

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданнях:
науково-методичної комісії спеціальності 275 Транспортні технології (за видами)
протокол № 1 від 26 серпня 2025 року,
кафедри філософії та історії науки і техніки
протокол № 1 від 01 вересня 2025 року,
Вченої ради Навчально-наукового Київського інституту залізничного
транспорту
протокол № 11 від 01 вересня 2025 року.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>27 Транспорт</u>	<u>вибіркова</u>	
	Спеціальність <u>275 Транспортні технології (за видами)</u> Спеціалізація <u>275.02 Транспортні технології (на залізничному транспорті)</u>		
Модулів – 2	Освітня програма <u>«Транспортні технології (на залізничному транспорті)»</u>	Рік підготовки	
Індивідуальне завдання – не передбачено		2025	2025
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		3	3
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 3 год.; самостійної роботи здобувача вищої освіти – 5,3.	Рівень вищої освіти <u>перший (бакалаврський)</u>	Лекції	
		<u>32</u> год.	<u>6</u> год.
		Семінарські	
		<u>16</u> год.	<u>4</u> год.
		Лабораторні	
		<u> </u> год.	<u> </u> год.
		Самостійна робота (крім індивідуального завдання, передбаченого навчальним планом)	
		<u>42</u> год.	<u>80</u> год.
		Індивідуальне завдання (не передбачено навчальним планом)	
		Не передбачено	Не передбачено
Вид контролю:			
Залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять і кількості годин самостійної роботи (з індивідуальним завданням включно) та загальної кількості годин становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 53% / 47%;

для заочної форми здобуття вищої освіти – 11% / 89%.

креативності. Техніки мозкового штурму. Дизайн-мислення. Матеріальні компоненти, інформація, технології, ідеї та способи взаємодії як складові креативного середовища. Чинники, що впливають на розвиток креативності. Виклики та бар'єри для креативності.

Тема 7. Організаційні вміння як основа успіху

Пріоритизація як основа організаційного вміння. Види організаційних навичок. Управління часом як одна з провідних ознак «soft skills». Навички тайм-менеджменту. Мистецтво розміщення пріоритетів. Матриця Ейзенхауера, Pomodoro. Принцип Паретто. Різниця між важливими та терміновими справами. Організація власного простору. Управління бюджетом та обсягом роботи. Організація ресурсів. Оцінка організаційних компетентностей. Психологія прокрастинації.

Тема 8. Стрес-менеджмент та резилієнтність

Психологічна резилієнтність. Стратегії подолання стресу. Формування та розвиток резилієнтності, ключові компоненти. Запобігання професійному вигоранню. Майндфулнес. Роль духовних практик у подоланні стресу.

Модуль 2. Комунікація та співпраця

Тема 9. Комунікативні навички

Комунікація: означення, моделі, елементи. Комунікативні прийоми. Навички ефективної комунікації. Засоби комунікації. Кооперативність, конструктивність, емпатія. Канали комунікації: особисті, масові, цифрові. Оцінка комунікативних компетентностей. Комплімент як основа успіху.

Тема 10. Мовленнєві технології та публічні виступи

Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Мистецтво аргументації. Презентація як різновид публічного мовлення. Структура виступу: правило трьох тез. Контроль часу: як розрахувати час презентації чи виступу. Як розрахувати час на підготовку виступу. Підготовка тексту чи тез виступу. Форми мовлення. Вербальне мовлення: голос, інтонація, лексика. Невербальне мовлення: зоровий контакт, мова тіла, жести. Врахування середовища і обставин виступу: послідовність доповідей, розмір аудиторії, освітлення, гучність, технічне оснащення. Взаємодія з аудиторією. Робота з тривожністю. Відповіді на запитання. Зворотній зв'язок. Технологія Resha-Kucha.

Тема 11. Кризовий менеджмент. Здатність вирішувати конфлікти

Неефективна комунікація як чинник виникнення конфлікту. Конфліктогени. Етапи конфліктів. Стили вирішення конфліктів. Навички запобігання ескалації та вирішення конфліктів. Побудова ефективної комунікації. Техніка win-win. Проведення переговорів.

Тема 12. Розвиток лідерських якостей

Розуміння лідерства. Стили лідерства. Найважливіші якості лідера. Розвиток лідерських якостей. Виклики та як їх подолати.

Тема 13. Лідерство та співпраця в команді

Структура команди. Ролі в групі, ефективна взаємодія, зворотний зв'язок. Лідерство. Стили лідерства. Мотивація команди. Соціальна фасилітація.

Тема 14. Мережевий етикет: тонкощі та правила спілкування в кіберпросторі

Епоха цифрових технологій. Етикет спілкування в інтернеті. Форуми і чати. Порушення і помилки (флейм, флуд, капс). Особливості спілкування електронною поштою. Емодзі та смайли у віртуальному середовищі.

Тема 15. Вміння працювати в команді. Ролі в команді

Поняття групи і поняття команди. Командоутворення як важливий напрям управління. Переваги командної роботи. Виклики командної роботи. Шляхи подолання проблем, що виникають під час командної взаємодії. Формування команд. Кількість членів і ролі. Техніки і стратегії ефективної команди. Командна взаємодія: як досягнути успіху. Командна динаміка.

Тема 16. Створення персонального бренду

Соціальні ком'юніті та нетворкінг. Персональний бренд. Імідж. Формування та підтримка ділової репутації. Соціальні ком'юніті та нетворкінг.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	разо м	у тому числі					разо м	у тому числі				
		лек ції	лаб.	пр. / сем.	сам. роб.	ІЗ		лек ції	лаб.	пр. / сем.	сам. роб.	ІЗ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Soft skills у професійній діяльності. Самоменеджмент												
Тема 1. Зміст та психологічні особливості «soft skills» та «hard skills»	6	2		2	2	-	6	0,5		0,5	5	-
Тема 2. Самопізнання як ознака «soft skills»	4	2			2	-	5,5	0,5			5	-
Тема 3. Особистісний	6	2		2	2	-	4				4	-

розвиток і самореалізація												
Тема 4. Критичне мислення та вирішення проблем	4	2			2	-	5				5	-
Тема 5. Емоційний інтелект (EQ). Позитивне мислення	7	2		2	3		7	1		1	5	
Тема 6. Креативність та інноваційне мислення	4	2			2	-	5				5	-
Тема 7. Організаційні вміння як основа успіху	4	2		2	2		6	0,5		0,5	5	
Тема 8. Стрес-менеджмент та резилієнтність	4	2			2		4,5	0,5			4	
Підготовка до модульного контролю	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Проведення модульного контролю	2	-		2	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 1	43	16		8	19	-	43	3		2	38	-
Модуль 2. Комунікація та співпраця												
Тема 9. Комунікативні навички	6	2		2	2	-	3,5	0,5			5	-
Тема 10. Мовленнєві технології та публічні виступи	5	2			3	-	6				5	-
Тема 11. Кризовий менеджмент. Здатність вирішувати конфлікти	6	2		2	2	-	5	0,5		0,5	5	-

Тема 12. Розвиток лідерських якостей	4	2			2	-	3,5	0,5			5	-
Тема 13. Лідерство та співпраця в команді	5	2		1	2	-	3,5			0,5	4	-
Тема 14. Мережевий етикет: тонкощі та правила спілкування в кіберпросторі	4	2			2		4	0,5		0,5	4	
Тема 15. Вміння працювати в команді. Ролі в команді	5	2		1	2		4	0,5		0,5	5	
Тема 16. Створення персонального бренду	4	2			2		3,5	0,5			5	
Підготовка до модульного контролю	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Проведення модульного контролю	2			2	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 2	43	16		8	19	-	43	3		2	38	-
Підготовка до підсумкового контролю (іспиту)	4	-	-	-	4	-	4	-	-	-	4	-
Усього годин	90	32		16	42	-	90	6		4	80	-
Модуль 3. Індивідуальне завдання												
Виконання курсової роботи / курсового проєкту, циклу розрахунково-графічних / графічних / розрахункових												
		-	-	-	-		-	-	-	-	-	-

робіт, а також контрольної роботи – не передбачено												
Загальна кількість годин	90	3 2		16	42		90	6		4	80	

5. Семінарські заняття

Теми семінарських занять	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
1. Психологічні особливості «soft skills»	2	0,5
2. Самопізнання і самореалізація як ознаки «soft skills»	2	
3. Розвиток емоційного інтелекту. Позитивне мислення	2	1
4. Організаційні вміння як основа успіху	2	0,5
5. Комунікативні навички	2	
6. Кризовий менеджмент. Здатність вирішувати конфлікти	2	1
7. Лідерство та співпраця в команді	2	0,5
8. Вміння працювати в команді. Ролі в команді	2	0,5
Усього годин	16	4

6. Практичні заняття

Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом.

7. Лабораторні заняття

Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом.

8. Самостійна робота

Форми організації освітнього процесу	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
ПА – підготовка до семінарських занять	64 (5-7 годин на підготовку до кожного заняття)	106 (7-9 годин на підготовку до кожного заняття)
ПМК – підготовка до модульного контролю	4	-
ППК – підготовка до підсумкового контролю (заліку)	4	4

Виконання контрольної роботи для заочної форми здобуття освіти		Не передбачено
Усього годин	72	110

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом.

10. Методи навчання

1. Інформаційно-презентаційні (усні: лекція, розповідь, пояснення, опис, доведення і переконання, повторення, систематизація, огляд, консультування, переказ, виступ, презентація; письмові: конспектування, реферування, анотування, план тексту, таблиці, схеми, аналіз, синтез, класифікація, порівняння, узагальнення, конкретизація, інтерпретація, підсумки, висновки, виклад, повідомлення, доповідь, звіт, пояснювальна записка, стаття, тези; наочно-усні: ілюстрація, демонстрація, показ, спостереження).

2. Алгоритмічно-дійові (діалогічні: бесіда, дискусія, опитування; предметно-групові: вирішення задач, кейс-метод, анкетування, тестування; групові: мозковий штурм, синектика, метод проєктів, ігрове моделювання, аналіз ситуацій, гра, тренінг).

3. Самостійно-пошукові (індивідуальна робота: спостереження, проєкти, моделювання, дослідження; самостійна робота: пошук і систематизування інформації, планування і програмування, прогнозування, проєктування, моделювання).

11. Методи контролю досягнутих результатів навчання:

- тестовий контроль;
- співбесіда за матеріалами розглянутої теми;
- фронтальне, індивідуальне та комбіноване усне опитування;
- експрес-контроль;
- перевірка виконання завдань для самостійної роботи.

Підсумковий контроль досягнутих результатів навчання – залік в усній формі.

12. Розподіл максимальної кількості балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Контроль протягом семестру									Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Модуль 1				Модуль 2				Модуль 3 (ІЗ)		
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4			
<p>Для денної форми здобуття вищої освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - активність під час навчальних занять (відповідь під час усного фронтального опитування, під час дискусійного обговорення теми заняття тощо) – 5; - модульна контрольна робота № 1 – 10; - модульна контрольна робота № 2 – 10. 										
<p>Для заочної форми здобуття вищої освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - активність під час навчальних занять (відповідь під час усного фронтального опитування, під час дискусійного обговорення теми заняття) – 10 балів за тему (20 бал.); - виконання самостійної роботи – 40 балів. 									40	100

Бали від 1 до 60, якими оцінюють результати роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру, розподілені між модулями порівну: 30 балів за модуль.

Бали за модуль 3 отримують діленням на п'ять оцінки за індивідуальне завдання. Отримане значення балів округлюють у більшу сторону.

Оцінка «зараховано» за контрольну роботу (для заочної форми здобуття вищої освіти) враховується як 100 балів.

Здобувач вищої освіти отримує допуск до підсумкового семестрового контролю, якщо за результатами роботи протягом семестру він набрав не менше 30 балів, зокрема за модулем 3 – не менше 12 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності за формами організації освітнього процесу	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), циклу РГР / РР / ГР	для заліку, контрольної роботи
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	не зараховано (з можливістю повторного складання)
1–34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Критерії оцінювання:

«відмінно» – здобувач вищої освіти демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;

«добре» – здобувач вищої освіти демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

«задовільно» – здобувач вищої освіти володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й неправильно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

«незадовільно» – здобувач вищої освіти не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

12. Методичне забезпечення

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Курс лекцій з дисципліни.
4. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни.
5. Питання для підсумкового контролю (заліку).

Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни

1. Гамалія В.М. Плани семінарських занять та методичні рекомендації з дисципліни «Технології Soft Skills» для студентів всіх спеціальностей денної та заочної форм навчання. К.:ДУІТ, 2023. – 36 с.

13. Рекомендована література

Базова

1. Технології формування Soft Skills в системі професійної підготовки педагога : навчальний посібник [Електронний ресурс] / уклад. Т. Й. Бабюк, Н. Г. Каньоса, С. М. Бабюк. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2023. – 222 с. URL:
<http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/7499/Tekhnolohii-formuvannia-Soft-Skills-v-systemi-profesiinoi-pidhotovky-pedahoha.pdf?sequence=1>
2. Гамалія В.М. Технології Soft Skills: Курс лекцій – К.: ДУІТ, 2023. – 112 с.
3. Деніел Гоулман Емоційний інтелект : книга. – Харків : Видавництво «Vivat», 2019. – 512 с.
4. Карнегі Д. Як здобувати друзів і впливати на людей» – К. : Видавнича група «КМ-Букс», 2024. – 256 с.
5. «Softskills – невід’ємні аспекти формування конкурентоспроможності студентів у ХХІ столітті» – Київ.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. – 90 с.

Додаткова

1. Брайан Трейсі Зроби це зараз. 21 чудовий спосіб зробити більше за менший час : книга. – Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2016. – 112 с.
2. Брайан Трейсі Як керують найкращі : книга. – Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2017. – 208 с.
3. Брюс Тулген Бути босом – легко. Бувай, неефективний менеджменте! : книга. – Київ : Видавництво «Наш Формат», 2019. – 176 с.

4. Деніел Гоулман, Річард Бояціс, Енні Маккі Емоційний інтелект лідера : книга. – К. : Видавництво «Наш Формат», 2019. – 288 с.
5. Деніел Сміт Думати як Шерлок Холмс : книга. – К. : Видавнича група «КМ-Букс», 2019. – 184 с.
6. Джилл Хессон Кишенькова книжка емоційного інтелекту. Невеличкі вправи для інтуїтивного життя : книга. – Харків : Видавництво «Фабула», 2020. – 176 с.
7. Джон Максвелл 21 беззаперечний закон лідерства : книга. – Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2019. – 336 с.
8. Іцхак Адізес Ідеальний керівник. Чому ним неможливо стати : книга. – К. : Видавництво «Наш Формат», 2017. – 288 с.
9. Іцхак Адізес Командне лідерство. Як порозумітися з будь-яким менеджером: книга. – К.: Видавництво «Наш Формат», 2018. – 304 с.
10. Іцхак Адізес Стили хорошого і поганого менеджменту : книга. – Київ : Видавництво «Наш Формат», 2020. – 224 с.
11. Коваль К. О. Розвиток «softskills» у студентів – один з важливих чинників працевлаштування // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2015. – № 2. – С. 162–167.
12. Крейс Нік Лідерство починається з призначення : книга. – Харків : Вид-во «Ранок» : Фабула, 2019. – 240 с.
13. Кріс Гріффітс, Меліна Кості Посібник із креативного мислення : книга. – Харків : Видавництво «Фабула», 2020. – 288 с.
14. Леонард Млодінов Гнучкість. Пластичне мислення в епоху змін : книга. – К. : Видавнича група «КМ-Букс», 2019. – 272 с.
15. Лора Вандеркам Я знаю, як їй все вдається. Тайм-менеджмент успішних жінок : книга. – К. : Видавництво «Книголав», 2018. – 432 с.
16. Майкл Мікалко 21 спосіб мислити креативно : книга. – Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2019. – 400 с.
17. Марк Лівін Сторітелінг для очей, вух і серця : книга. – К. : Видавництво «Наш Формат», 2020, – 184 с.
18. Навички в резюме: як заповнити, приклади і рекомендації на 2020. Ключові навички та вміння: посібник сучасного резюме. URL: <https://sweetcv.com/ua/guide/resume-skills>
19. Стівен Кові 7 звичок надзвичайно ефективних людей : книга. – Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2012. – 384 с.
20. Стівен Кові Восьма звичка. Від ефективності до величі : книга. – Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2017. – 496 с.
21. Стівен Сломен, Філіп Фернбак Люзія знання. Чому ми ніколи не думаємо на самоті : книга. – К. : Видавництво «Yakaboo Publishing», 2018. – 344 с.

22. Сьюзен Девід Емоційна спритність. Як почати радіти змінам і отримувати задоволення від роботи та життя : книга. – Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2018. – 288 с.
23. Тютюнник А. В. Використання хмарних технологій та softskills в освітній діяльності студентів та викладачів: зб. наук. пр. // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. – 2015. – № 1. – С. 134–143.

14. Інформаційні ресурси

1. <https://psychologer.com.ua>
2. <http://lt.multycourse.com.ua>
3. <https://www.psykholoh.com>

ДОДАТОК А
(обов'язковий)

К Р И Т Е Р І Ї
оцінювання досягнутих результатів навчання
здобувачів вищої освіти Національного транспортного університету

А.1 Загальні положення

Досягнуті результати навчання з кожної навчальної дисципліни за семестр оцінюють балами від 1 до 100: результати роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру – балами від 1 до 60, відповіді на екзамені або заліку – від 1 до 40.

Індивідуальне завдання у вигляді контрольної роботи оцінюють окремо балами від 1 до 100.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни є сумою балів, отриманих під час контролю протягом семестру, та балів, отриманих під час підсумкового контролю (на або заліку).

Здобувач вищої освіти може бути допущений до підсумкового контролю (іспиті або заліку) тільки після зарахування модульних контрольних робіт, а також виконання індивідуального завдання, яке передбачене освітньою програмою та навчальним планом.

Таблиця А.1 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності за формами організації освітнього процесу	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), циклу РГР / РР / ГР	для заліку, контрольної роботи
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	не зараховано (з можливістю повторного складання)
1–34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Критерії оцінювання:

«відмінно» – здобувач вищої освіти демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;

«добре» – здобувач вищої освіти демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

«задовільно» – здобувач вищої освіти володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й неправильно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

«незадовільно» – здобувач вищої освіти не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

А.2 Критерії оцінювання досягнутих результатів навчання при проведенні підсумкового контролю (іспиту, заліку)

Екзаменаційна (залікова) оцінка (від 1 до 40 балів) складається із суми балів, виставлених екзаменатором / лектором за відповіді здобувача на кожне із запитань екзаменаційного білета / завдання або запитання для заліку.

Максимальну кількість балів, яку можна отримати на іспиті / заліку, розподіляють між запитаннями екзаменаційного білета / завданнями або запитаннями для заліку.

Кількість запитань (завдань) та розподіл балів між ними визначає розробник робочої програми.

Відповідь на запитання оцінюють таким чином (приклад для оцінювання відповіді на одне запитання балами від 0 до 15):

від 12 до 15 балів виставляють здобувачу, який надав повну, у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про всебічні, систематизовані та глибокі знання з поставленого запитання в обсязі програми навчальної дисципліни; демонструє здатність здобувача вільно оперувати здобутими знаннями: диференціювати та інтегрувати їх, відтворювати та аналізувати отриману інформацію, робити обґрунтовані висновки та узагальнення, виявляти й відстоювати власну позицію, переконливо висловлювати думку та чітко формулювати відповідь. Як правило, таку оцінку отримує здобувач, який відповів на запитання не менше ніж на 90 %. Відповідь оцінюють у максимальну кількість балів тільки за умови надання вичерпної відповіді на запитання;

від 8 до 11 балів виставляють здобувачу, який надав досить повну, без суттєвих неточностей, у логічно правильній послідовності відповідь, яка

свідчить про ґрунтовні та систематизовані знання з поставленого запитання в обсязі програми навчальної дисципліни; демонструє здатність здобувача впевнено оперувати здобутими знаннями: відтворювати та аналізувати отриману інформацію, пояснювати основні закономірності, робити висновки, чітко висловлювати думку та формулювати відповідь. Як правило, таку оцінку отримує здобувач, який відповів на запитання на 70–90 %;

від 4 до 7 балів виставляють здобувачу, який надав не зовсім повну, із неточностями та окремими незначними помилками, в основному у правильній послідовності відповідь, яка свідчить про задовільні знання з поставленого запитання в обсязі програми навчальної дисципліни, демонструє здатність здобувача відтворювати основний матеріал відповідно до поставленого запитання. Як правило, таку оцінку отримує здобувач, який відповів на запитання на 50–70 %;

від 0 до 3 балів виставляють здобувачу, який надав фрагментарну, із суттєвими неточностями та принциповими помилками відповідь, яка свідчить про неповноту знань з поставленого запитання в обсязі програми навчальної дисципліни, демонструє наявність у здобувача утруднень при відтворенні інформації відповідно до поставленого запитання. Як правило, таку оцінку отримує здобувач, який відповів на запитання менше ніж на 50 %.